

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմի չափը հաստատելու մասին (2023 թվականի չորրորդ եռամսյակ)

2024-01-23

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհուրդ

Որոշում թիվ 18-Ն

23.01.2024

Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմի չափը հաստատելու մասին (2023 թվականի
չորրորդ եռամսյակ)

Հրապարակման ամսաթիվ՝ 26.01.2024

Նպատակ ունենալով ապահովել ֆինանսական համակարգի
կայունությունը, ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական
բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով և 20-րդ հոդվածի «ե» կետով,
«Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» օրենքի 54.1-րդ հոդվածի 1-ին մասով
և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2019 թվականի
փետրվարի 4-ի թիվ 16-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի կապիտալի
համարժեքության նորմատիվի սահմանաչափից բարձր շեմերի սահմանման և
հաշվարկման կարգով»՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհուրդը

Որոշում է.

- Բանկերի կապիտալի հակացիկլիկ շեմը թողնել անփոփոխ՝ սահմանելով ռիսկով
կշռված ակտիվների 1.5%-ի չափով:
- Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրը:

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ

Մարտին Գալստյան

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի (2023թ. չորրորդ եռամսյակ)

2024 թվականի հունվարի 23-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց կապիտալի հակացիկլիկ շեմը թողնել անփոփոխ՝ 1.5% մակարդակում :

Կապիտալի հակացիկլիկ շեմի (այսուհետ նաև կապիտալի հակացիկլիկ բուժք (ԿՀԲ)) վերաբերյալ որոշումը կայացնելիս Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկն առաջնորդվել է մակրոֆինանսական և վարկավորման շուկայի զարգացումների համապարփակ վերլուծությամբ: Մասնավորապես՝

Նախորդ եռամսյակի համեմատ ֆինանսական ցիկլի ինդեքսը գրեթե չի փոփոխվել: 2023թ. չորրորդ եռամսյակի համար գնահատված վարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշը փոքր-ինչ աճել է և կազմել է շուրջ 65.3%: Վերջինս շարունակում է պահպանվել իր երկարաժամկետ տրենդից (վարկեր/ՀՆԱ ճեղքվածք) ցածր մակարդակում (մոտ -9.3 տոկոսային կետ): Նախորդ եռամսյակի համեմատ այն նվազել է մոտ 0.1 տոկոսային կետով:

Չնայած 2023թ. ընթացքում ընդհանուր վարկավորման ծավալների ավելացմանը՝ ռիսկի կամ ավելցուկային վարկավորման ակնհայտ նախանշաններ ներկայումս առկա չեն: Ընդհանուր վարկավորման աճում տևային տնտեսությունների և բիզնես վարկերի նպաստումները համադրելի են եղել: Սպառողական վարկերի ոլորտում գրանցվել է ակտիվության աճ, որի արդյունքում նախորդ տարիների համեմատությամբ վերջինիս գծով արձանագրվել է հարաբերականորեն բարձր աճի տեմպ: Այդուհանդերձ, հաշվի առնելով սպառողական վարկերի վերջին երեք տարիների միջին տարեկան չափավոր աճի տեմպերը, ՀՆԱ հարաբերակորեն բարձր աճի պայմաններում սպառողական վարկեր/ՀՆԱ ցուցանիշի նվազումը՝ տվյալ ոլորտում ռիսկի էական կուտակումներ ներկայումս չեն դիտարկվում:

Նախորդ տարիների համեմատությամբ հիպոտեկային վարկերի պորտֆելի աճի տեմպի դանդաղման (բազայի էֆեկտ) պայմաններում վերջինս շարունակվում է պահպանվել բարձր մակարդակում: Տարվա ընթացքում նոր տրամադրվող հիպոտեկային վարկերի ծավալները (հոսք) համադրելի են նախորդ տարիներին տրամադրված մեծածավալ հոսքերի հետ: Վերջինս, զուգակցված նախորդող և ընթացիկ տարիներին անշարժ գույքի գների շարունակական աճի հետ, ազդակ է հանդիսանում այս ոլորտում ռիսկերի բարձր մակարդակի պահպանման համար:

Մեր գնահատումների համաձայն, անշարժ գույքի գնի՝ հիմնարարներով պայմանավորված մակարդակից հնարավոր դրական շեղումը ևս շարունակում է պահպանվել բարձր մակարդակում :

Ընթացիկ ժամանակահատվածում ֆինանսական կայունությանը սպառնացող ռիսկերը նախորդ եռամսյակի համեմատ չեն փոխվել: Միևնույն ժամանակ, ընդհանուր վարկային պորտֆելի մասով զարգացումները չեն պարունակում ավելցուկային (ռիսկային) վարկավորման ակնհայտ նախանշաններ:

Վերը նկարագրված փաստերի համապարփակ վերլուծության արդյունքում, ՀՀ կենտրոնական բանկը նպատակահարմար է գտնում անփոփոխ թողնել ԿՀԲ դրույքաչափը՝ պահպանելով այն 1.5% մակարդակում: ԿՀԲ դրույքաչափի ապագա փոփոխությունները (ինչպես բարձրացման, այնպես էլ իջեցման ուղղությամբ) կաժանցվեն մակրոֆինանսական պայմանների, անորոշությունների և համակարգային ռիսկերի զարգացման հետագա ընթացքից:

Համաձայն

կարգի 12-րդ կետի,

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը յուրաքանչյուր եռամսյակ սահմանում է կապիտալի հակացիկլիկ շեմը (այսուհետ նաև կապիտալի հակացիկլիկ բուֆեր (ԿՀԲ)): Կենտրոնական բանկը ԿՀԲ-ն սահմանելիս առաջնորդվում է փաստաթղթի

դրույթներով

Ֆինանսական հատվածի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկային պորտֆելի (ներառյալ լիզինգը և ֆակտորինգը) կշիռն է ՀՆԱ-ում (%-ով): 2023թ. չորրորդ եռամսյակի գնահատականը նախնական է և կարող է հետագայում փոփոխվել՝ կախված ՀՆԱ փաստացի տվյալների հիման վրա վերահաշվարկի արդյունքներից:

2023թ. 4-րդ եռամսյակի դրությամբ անշարժ գույքի գնի գերաժեւորման չափի գնահատականը կազմում է 20%-35%: Հարկ է նշել սակայն, որ այս գնահատականը ընդամենը հանդիսանում ազդակ անշարժ գույքի շուկայում հնարավոր գերտաքացման երևույթների նախանշման համար, և չպետք է մեկնաբանվի որպես անշարժ գույքի գնի կանխատեսում:

[Ֆինանսական կայունության հիմնական ցուցանիշները \(2023 թվականի չորրորդ եռամսյակ\)](#)

